

هو الحکیر الخلیع

خردنامه صدر

فصلنامه علمی - پژوهشی فلسفه اسلامی

سال ۲۴، شماره ۲؛ پیاپی ۹۴

زمستان ۱۳۹۷

صاحب امتیاز: بنیاد حکمت اسلامی صدرا
مدیر مسئول و سردبیر: آیت الله سید محمد خامنه‌ای

هیئت تحریریه

آیت الله سید محمد خامنه‌ای رئیس بنیاد حکمت اسلامی صدرا
دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی استاد دانشگاه تهران
دکتر غلامرضا اعوانی استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر رضا داوری اردکانی استاد دانشگاه تهران
دکتر کریم مجتهدی استاد دانشگاه تهران
دکتر سید مصطفی محقق داماد استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر سید صدرالدین طاهری استاد دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر مقصود محمدی دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی

ویراستار دکتر مقصود محمدی
مدیر اجرایی مهدی سلطانی گازار
مترجم انگلیسی دکتر رؤیا خوئی
ویراستار انگلیسی دکتر علی نقی باقرشاهی

شاپا: ۰۸۷۴ - ۱۵۶۰

نشانی: تهران، بزرگراه رسالت، روبروی مصلی، مجتمع
امام خمینی (ره)، ساختمان ۱۲، بنیاد حکمت اسلامی صدرا

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۹۱۹

دورنگار: ۸۸۴۹۳۸۰۳

تلفن: (مقالات) ۸۸۱۵۳۲۲۱

(اشتراک و فروش) ۸۸۱۵۳۵۹۴

پست الکترونیک: siprin@mullasadra.org

پایگاه اینترنتی: kherad.mullasadra.org

چاپخانه: نقره آبی

فهرست مطالب

- سرمقاله ۳
تبیین فعل ارادی انسان (عمل) در پرتو تبیین دعا (تحلیلی از دیدگاه ابن‌سینا، ملاصدرا و علامه طباطبائی درباره دعا) ۵
دکتر روح‌الله دارابی، دکتر طوبی کرمانی
نقد و بررسی دیدگاه «تأخر شناخت حضوری نفس از برخی شناخت‌های حصولی» ۲۱
دکتر احمد حمداللهی اسکونی
نقد و بررسی کارکردگرایی با نگاهی به علم النفس ملاصدرا ۳۳
دکتر رضا صفری کندسری
جایگاه وجودی ولی و امام در حکمت متعالیه (دیدگاه حکیم زنوزی) ۴۷
دکتر عبدالرضا صفری
چیستی و ساختار منطقی قیاس مساوات ۶۵
محمدعلی نوری
هستی‌اعتباری از دیدگاه صدرالمتألهین ۷۵
دکتر رضا ملایی
«حکمت متعالیه» در اندیشه صدرالمتألهین ۸۷
دکتر محمدصادق علی‌پور

۱. بنابر تأییدیه شماره ۳/۱۳۷۰۸۵ مورخه ۹۱/۰۷/۰۲ از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، خردنامه صدرا دارای درجه علمی - پژوهشی است.
۲. خردنامه صدرا در پایگاه‌های زیر نمایه میشود:
- پایگاه مجلات تخصصی فلسفه جهان؛

Philosopher's Index

- پایگاه استنادی علوم اسلامی؛ ISC

- پایگاه مجلات تخصصی نور؛ Noormags

- بانک اطلاعات نشریات کشور؛ Magiran

راهنمای تدوین مقاله

- خردنامه صدرا بطور تخصصی فقط مقالاتی را که مربوط به حوزه فلسفه و علوم عقلی، مستدل و مستند به منابع معتبر باشد، برای چاپ میپذیرد.
- مقالات ارسالی باید مبتنی بر تحقیق و حاوی نکته‌ی بدیع و ابتکاری باشد، از نظم و انسجام منطقی لازم برخوردار باشد و اصول نگارش و اصالت زبان فارسی در آن بدقت رعایت شود.
- مقالات باید دارای چکیده (حدود ده سطر) و کلیدواژگان (حداکثر ده واژه) بوده و چکیده و کلیدواژگان انگلیسی نیز به آن ضمیمه شده باشد.
- لطفاً در ابتدای مقاله، عنوان مقاله، نام نویسنده، رتبه علمی و محل فعالیت (هرکدام بدو زبان فارسی و انگلیسی) و نیز نشانی بصورت دقیق در برگه‌ی جداگانه ذکر گردد.
- چنانچه مقاله برگرفته از پایان‌نامه یا طرح پژوهشی باشد یادآوری آن در ابتدای مقاله الزامی است.
- مقالات به رایانامه (ایمیل) مجله ارسال گردد. حتماً مرقوم شود «مربوط به خردنامه صدرا».
- رعایت اصول نشانه‌گذاری و ذکر نامهای غیرفارسی بزبان اصلی و نیز برجسته کردن نقل قولها ضروری است.
- مقالات ارسالی نباید قبلاً در جایی بچاپ رسیده باشد و ارسال آن نیز برای خردنامه صدرا تعهدی نسبت به چاپ ایجاد نمیکند اما خردنامه از حق تجدید چاپ و نیز نشر مقالاتی که پس از داوری دقیق و تأیید هیئت تحریریه بچاپ برسد، بصورت‌های رایج دیگر بزبان فارسی و دیگر زبانها برخوردار خواهد بود.
- مقالات ارسال شده بهیچ وجه مسترد نخواهد شد.
- خردنامه صدرا در ویرایش مطالب با حفظ محتوا و مفاد آزاد است.
- مسئولیت محتوا و مضمون مقالات بعهده مؤلف است و چاپ آن در این فصلنامه تنها برای عرضه و تلاقی افکار است و دلیل بر تأیید آن نیست.
- ارجاع به آثار ملاصدرا باید منطبق بر چاپ بنیاد حکمت اسلامی صدرا باشد.

شیوه ارجاعات

- ارجاعات در خردنامه صدرا بصورت پاورقی است؛ با ذکر نام خانوادگی نویسنده، نام کتاب، شماره جلد، شماره صفحه.
- در مواردی که بلافاصله به منبع قبلی ارجاع داده شود از کلمه همان و شماره صفحه و در صورتی که شماره صفحه نیز یکی باشد از واژه همانجا استفاده شود.
 - در مورد مجلات و مجموعه مقالات عنوان مقاله ذکر گردد.
 - در ارجاع به منابع غیرفارسی، عنوان اصلی کتاب ذکر شود. بجای واژه‌های همان و همانجانب نیز بترتیب از علامتهای *ibid* و *idem* (بصورت ایتالیک) استفاده شود.
 - در فهرست منابع، مشخصات کامل کتاب‌شناسی هر منبع بصورت زیر فهرست گردد:
— کتابها: نام خانوادگی مولف، نام مولف. عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، مترجم، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: مطهری، مرتضی، مسئله شناخت، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۰.
— مجلات: نام خانوادگی مولف، نام مولف. «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، نام مجله (بصورت سیاه و ایتالیک) سال، شماره مجله، سال نشر.
مثال: اعوانی، غلامرضا. «چرا ملاصدرا را صدرالمتألهین نامیده‌اند؟»، خردنامه صدرا، ۲، ۱۱، ۱۳۸۴.
— مجموعه مقالات: نام خانوادگی مولف، نام مولف، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، عنوان کتاب (بصورت سیاه و ایتالیک)، گردآورنده یا ویراستار، محل نشر، ناشر، سال نشر.
مثال: ابراهیمی دینانی، غلامحسین، «جایگاه ملاصدرا در فرهنگ علوم عقلی»، مکتب ملاصدرا و فلسفه‌های غربی، زیر نظر سیدمحمد خامنه‌ای، تهران، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، ۱۳۸۵.
— در مورد منابع غیر فارسی نیز بهمین شیوه عمل شود.

همچنانکه آیین مقدس اسلام و دیگر ادیان الهی برنامه سیاست و تربیت اجتماع را از راه فرهنگ‌سازی و افزایش آگاهی آنها به حقایق از جهان آفرینش و نیز حقوقی که انسان از خداوند دریافت داشته، آغاز کردند، دشمنان جوامع انسانی نیز برای دورسازی مردم از حقوق حقه خود و به سلطه و بردگی گرفتن پنهان آنها، فرهنگ و عقاید غلط و گمراه‌کننده را با ساختن فلسفه‌های دروغین و بی‌بنیاد، و گسترش افکار مادی و ترغیب جوانان به لذات شهوانی و لودگی و پوچی، به خورد مردم دادند که مصداقی از همان مقابله بنای قدیم شر در برابر خیر و اهریمن در برابر یزدان و ظلمت در برابر نور بود و البته برای رسیدن به اهداف خود، از همه راههای ممکن با فرهنگ اصیل دین و حکمت و سنن و افکار مفید برای جامعه به جنگ پرداختند و سعی در ویرانسازی کانونهای معرفت‌ساز و فرهنگی اسلامی نمودند.

بعد از وقوع انقلاب اسلامی نیز که نظام اسلامی انقلابی ایران پرچم هدایت بشری اسلام را که قرن‌ها در غبار فراموشی پنهان شده بود - برپا کرد، مبارزه برای سقوط یا دستکم تحریف آن از سوی دشمنان آغاز شد و از هیچ اقدامی در اینباره کوتاهی نکردند. امروز نیز پس از گذشت چهار دهه پس از مقاومت مردم انقلابی ایران در برابر نقشه‌ها و فتنه‌های رنگارنگ دشمن، که باید ارکان فرهنگ‌سازی انقلابی و اسلامی هر روز پررنگتر و شدیدتر شود، وقایع و اخباری

دیده و شنیده میشود که هزاران فرسنگ از این امید و آرزو دورتر است، و خطر براندازی نظام انسانی اسلامی ایران را اعلام میکند.

شگفتی اینجاست که مسئولین دولتی این نظام که برای حفظ نظام اسلامی بر روی کار آمده و ناز بر گردون میفروشدند، در اقدامات خود از جمله در رفتار با نهادهای خدمتگزار فرهنگی غیردولتی راهی را میروند که ممکن است به همان خواسته دشمنان برسد و نهادهای فرهنگی و بنیان حکمت و فرهنگ ملت را به نابودی بکشاند، و این ساز ناهماهنگ با مصلحت نظام اسلامی و روح قانون اساسی را بیبانه‌های واهی اقتصادی و مالی و بقولی جلوگیری از رانت سیاسی! (نامی که بیشرمانه به بنیادهای شبه خیریه فرهنگی و علمی داده‌اند) مینوازند.

بنیاد حکمت اسلامی صدرا از جمله کمک‌بگیرانی از بودجه کشور بوده است که با بودجه‌ی ناچیز و نزدیک به هیچ، از یکطرف منشأ اجرای طرحهای علمی کم‌نظیر و ابتکاری بوده و یکی از عوامل توسعه و ترویج دانش فلسفه و حکمت شناخته شده است و چندین انجمن و مؤسسه فلسفی را ایجاد و اداره کرده و بیش از دو دهه کار درخشان در چارچوب تخصصی را پشت سر گذاشته و از این راه چندین خلاق فرهنگی و فلسفی کشور را - که از عهده تشکیلات دولتی بر نمی‌آید - پر کرده است. اینگونه مؤسسات مورد بیمهری دولت، در بیشتر موارد جور دولت را نیز میکشند، و با فداکاریهای مسئولین آن مؤسسات (که حتی گاهی بدون دریافت حقوق و مزایاست) بسیاری از نقایص و خلأهای علمی و فرهنگی را پر میکنند. قطع کمکهای دولتی به این مؤسسات و بنیادهای علمی را اگر در کنار بذل و بخششهای (دستگاه) بودجه به بنگاههای ورزشی بویژه فوتبال و مسخره‌گیهایی بنام هنر و سینما و رسانه‌های غیرمتعهد قرار دهیم و رابطه بودجه با این دو جبهه را مقایسه نمائیم، هنجار غلط تبعیض را که قانون اساسی آنرا بشدت رفع و رد نموده در برابر خود می‌یابیم.

بودجه‌نویسی آینه تمام‌نمای اداره کشور و اراده و نیت دولت میباشد؛ خوب است که عزیزان مسئول مالی کشور متوجه مخاطرات اینگونه اقدامات نسنجیده باشند تا در معرض تهمت هماهنگی با دشمنان خارجی برای مقابله با نظام انقلابی اسلامی ایران قرار نگیرند.